

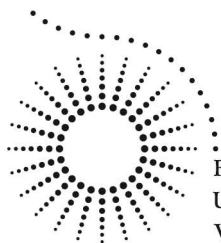
Ústav germánských studií

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Michaela Andrová
Název práce: *Intertekstualiteit in de roman Spijkerschrift van Kader Abdolah*
Intertextualita v románu Klínové písmo Kadera Abdolaha
Intertextuality in the Novel My Father's Notebook by Kader Abdolah
Vedoucí práce: Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Bakalářská práce Michaely Andrové splňuje formální i obsahové náležitosti; v práci nechybí žádná z nezbytných součástí. Rozsahem 42 normostran souvislého textu (bez Obsahu, Bibliografie a Příloh) práce těsně splňuje požadavky na bakalářskou práci. Práce je napsána v nizozemštině.

Po formální stránce mám jen několik připomínek. Práce obsahuje všechny nezbytné kapitoly včetně Obsahu, Úvodu, teoretické části, analytické části, Závěru, Anotace v češtině, nizozemštině a angličtině, Klíčových slov a Bibliografie; navíc je zahrnuta i pro analýzu nezbytná Příloha. Studentka si dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací, poznámkový aparát, bibliografie). Vytkla bych ovšem, že anotace byly pouze mechanicky převzaty ze SIS v původním znění (před započítáním psaní), takže zůstaly v budoucím čase, aniž byly po dopsání práce aktualizovány či rozšířeny. Co se týče Bibliografie, u internetových odkazů chybí data a dále zde také postrádám údaj o citované publikaci (Kristeva 1999). Poněkud matoucí je, že v odkazech na analyzovaný román je nejprve správně používáno autorovo příjmení Abdolah, později se ovšem setkáváme i se jménem Kader. Typograficky je práce na dobré úrovni, studentka například správně používá uvozovky pro citování či kurzívu pro vyznačování názvů děl. Vadou na krásu celé práce je, že český a anglický název v tištěné verzi nesouhlasí s těmi zadanými v SIS, ačkoli jsem na to studentku sama včas upozornila. Naštěstí jde jen o maličkosti, které nic nemění na tématu a obsahu práce.

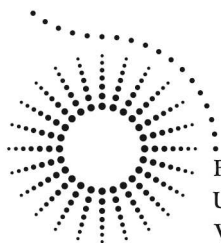

Ústav germánských studií

Po jazykové stránce je práce podprůměrná. Studentka sice disponuje dostatečnou slovní zásobou, ale z gramatického hlediska se pohybuje pod úrovní bakalářských znalostí a dopouští se spousty triviálních chyb. Nejvíce problémů má očividně s použitím členů, ale i se slovosledem, časováním apod. Bohužel neodstranila ani chyby v první části práce, které jsem jí vyznačila a opravila v pracovních elektronických verzích (přitom stačilo pár kliknutí a chyby přijmout). Studentkou pořízený překlad krátkého citátu z české publikace (Kristeva 1999: 8-9) není adekvátní. Jazykovou úroveň pak dále ještě snižují překlepy, kterých jsem si všimla mj. v citátech („Ismaiel heft heeft een ~~kersboom~~ kerstboom gekocht“, str. 24) nebo v názvu analyzovaného románu (~~Spijkerschrift~~ Spijkerschrift, 2x na str. 25). Jako velmi iritující působí opakující se chyby i v základních výrazech jako např. „Aantwoord“ místo „Antwoord“ (4x na str. 45-46) nebo chyba v názvu přílohy: „Leest“ (česky: čte) místo „Lijst“ (česky: seznam). V tomto případě snad už nemůže jít ani o překlep. Ačkoli v práci existují pasáže, v nichž je jazyková úroveň lepší, celkově působí nedbalým dojmem.

Tématem práce je intertextovost v románu *Spijkerschrift* (*Klínové písmo*, 2000) nizozemského spisovatele íránského původu Kadera Abdolaha, v románu, který, jak sama studentka říká, se pro takovou analýzu přímo nabízí, protože oplývá odkazy zejména na perské a nizozemské autory a jejich díla. V úvodní části pisatelka jen stručně nastiňuje metodologii i cíle své práce. Poněkud překvapivě metodu a otázky, na které bude hledat odpověď, představuje až v polovině v práci (str. 26 a dále). První polovina samotné práce, která je označena jako teoretická, se skládá ze tří poněkud nesourodých celků: nástinu definic a vývoje přemýšlení o intertextovosti ve 20. století (kapitola 2.1.), minibiografie spisovatele Kadera Abdolaha převzaté zejména z wikipedie (2.2.) a základní literární analýzy románu *Spijkerschrift* (2.3). Přitom minimálně kapitola 2.3 se za teorii považovat nedá.

Kapitolu 2.1 považuji za názornou a přínosnou. Studentka prostřednictvím samostatně provedené rešerše vybrala relevantní zdroje a srozumitelně přetlumočila pasáže, které jí měly pomoci v praktickém výzkumu. Často se ovšem spokojila s přehledovými díly, a i když cituje například Kristevovou, z jejího přehledu zcela vypadl například Gérard Genette, ačkoli jsem na něj studentku upozorňovala. V její terminologii tak chybí pojmy jako např. paratext,

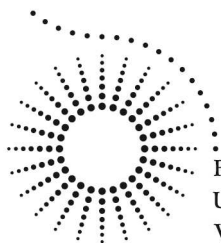
Ústav germánských studií

peritext, epitext... Celkově se dá ovšem říci, že teoretický přehled, který vytvořila, by měl pro práci tohoto rozsahu být dostatečný.

V druhé polovině práce, kterou označuje za praktickou, studentka nejprve prezentuje hlavní otázku, na niž bude hledat odpověď: „Jakým způsobem používá Kader Abdolah intertextovost a do jaké míry ovlivňují intertexty obsahové a formální aspekty románu *Spijkerschrift?*“ (str. 26). Tato základní otázka je vzápětí ještě rozdělena na šest různých podotázek a příslušných hypotéz. Tento výčet rozhodně působí ambiciózním dojmem, až si čtenář říká, zda je možné vše na zbývajících 20 stranách dostatečně prozkoumat.

Studentka si ovšem práci velmi zjednodušuje. K prvnímu zásadnímu zjednodušení dojde tím, že se omezí pouze na intertexty, u nichž je v textu románu explicitně zmíněný původ – odtud pak pochází její seznam v Příloze. Jedná se tedy o jednoduchý mechanický výčet, který by mohl pořádit kdokoli bez hlubší znalosti literatury. Nepřímé odkazy studentka totiž do svého výzkumu nezahrnuje. Také její rozdělení textů na nizozemské a perské vzbuzuje otázky. V první řadě by si bližší vysvětlení zasloužil výraz „perský“ (vysvětlení vztahu a rozdílu mezi přívlastky „perský“ a „iránský“ by evropskému čtenáři jistě prospělo). Zaráží mě, že mezi perské intertexty jsou automaticky řazeny i odkazy na (původně arabský) korán a jeho sůry. To je asi, jako kdyby byla bible řazena mezi texty nizozemské. Totéž platí také o intertextu odkazujícím na azán (svolávání muslimů k modlitbě).

Ačkoli položené podotázky budí ambiciózní dojem, některé odpovědi jsou až banální. To, že převažuje mezi intertexty poezie nad prózou, je zřejmé už z letmého přečtení románu; stejně tak je po prvním přečtení jasné, že převažují texty orientálního původu. Od studentky filologie bych očekávala detailnější rozbor toho, co označuje za textovou typologii (teksttypen), tedy např. dobu, žánr, literární směr/hnutí apod. U perských autorů se spokojí s tvrzením, že se jedná o středověké autory (ačkoli evropský čtenář si zde nedovede mnoho představit), u nizozemských autorů konstatuje, že (s výjimkou první nizozemsky psané věty) jde o autory moderní. Přitom o pojmu „moderní“ by se dalo dlouze diskutovat a rozhodně není možné hodit všechny prozaiky a básníky, jako byli např. Multatuli, Van Eeden, Slauerhoff a Kopland, do jednoho pytle. Tedy minimálně u nizozemských autorů, kde by měla studentka být v obraze, bych čekala hlubší rozbor použitých intertextů.

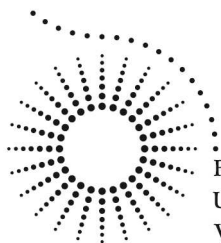
Ústav germánských studií

Studentka se rozhodla, že uvede jen několik příkladů intertextů – při tak malém počtu se ale musíme ptát, co nám to vlastně může ukázat? Celkově je provedená analýza dosti povrchní, zvláště u perských (arabských) textů. Pisatelka například tvrdí, že „čtenář nemusí nutně dělat hluboký rozbor perských intertextů“ (str. 40). Proto ho nepožizuje ani ona ve svém výzkumu? Inspirovat se mohla například u polské literární vědkyně Ewy Dynarowicz, která se výzkumem intertextovosti u Abdolaha rovněž zabývá a jejíž nejnovější poznatky měla k dispozici.

Pokud bychom se přidrželi kvantitativních hledisek, museli bychom polemizovat s tvrzením na str. 42, že „Abdolah chce být považován za nizozemského, nikoli alochtonního spisovatele“. Přitom jeho knihy se odkazy na jeho nenizozemský původ jen hemží a na základě intertextů se zdá, že se hlásí více ke své perské a muslimské kulturní tradici (více odkazů). I tam, kde se badatelka zaměřuje na funkci, nikoli na počet použitých aluzí, bohužel zůstávají otazníky. Tak například v odpovědi na otázku číslo 5, kde zjišťovala, zda existuje rozdíl mezi funkcí pretextu a na něm založeném intertextu, říká, že Abdolah původní funkci mění. Přitom ale nikde původní funkce těchto textů neanalyzuje.

Některé pasáže rozboru jsou navíc nejasné (např. závěrečná pasáž na str. 43), některé spíše intuitivní (používání výrazu „podle mě“). V podstatě zde pisatelka stále opakuje, že intertexty mají „definovat místo Kadera Abdolaha ve dvou různých kulturách“ (cituji ze str. 44). A o jaké místo se tedy konkrétně jedná? Pokud by mělo jít o místo na literárním poli, pak by to musel být úplně jiný výzkum. Proto by bylo lepší zaměřit se jen na samotný text. Problematické je totiž nedodržování rozdílu mezi spisovatelem, implikovaným autorem, vypravěčem (v tomto případě dokonce více vypravěči) a hlavní postavou. Tam, kde se to hodí, z nich studentka dělá jakousi melanž (např. na str. 42), což je literárně nepatřičné a velmi zjednodušující.

Třebaže otázky, které si studentka sama položila, zněly velmi slibně, odpovědi jsou pouze dílčí a často ne zcela přesvědčivé. V závěrečných odstavcích často opakuje, že „intertexty ovlivňují dílo velkou měrou po obsahové i formální stránce“ (cituji ze str. 47). Základní otázka přitom zněla „jakým způsobem“? To ovšem zběžný výzkum, který byl proveden, nemohl objasnit.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav germánských studií

Michaela Andrová se rozhodla věnovat ve své bakalářské práci jednomu z nejpobulárnějších současných nizozemských prozaiků, v tom ohledu byla její volba tématu jistě adekvátní a aktuální. Na její práci oceňuji, že se pustila do zkoumání složitého jevu, jakým intertextovost bezesporu je, a že si poměrně dobře poradila se samostatnou řešerší, protože intertextovost nepatří do běžných osnov bakalářského studia našeho oboru. Ačkoli zformulovala velmi relevantní cíle a otázky, její práce tyto bohužel naplnila jen částečně. Také po jazykové stránce by si práce zasloužila více času a pozornosti. Na této bakalářské práci pozitivně hodnotím volbu aktuálního, komplexního tématu, osobní zaujetí, samostatnost, dobrý výběr sekundárních zdrojů a práci s nimi.

Tuto bakalářskou práci tímto doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: dobře.

Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Praha, 1. září 2014